בעזהי״ת

דהתאחדות הקהילות

בהשתתפות הרבנים והקהילות
ולומדי תורה דניו יארק

מדריך לכשרות

— ירחון דהתאחדות הקהלות —

כולל תשובות, מכתבים ובירורים בענין כשרות המאכלים

ב״ה. חודש אייר־סיון ה׳תשל״ז ◆ שנה ד׳ קונטרס י״ט (כרך ד׳)

בפיקוח הרב הגאון מוה״ר משה שטרן שליט״א
הגאב״ד דקהל יסודי התורה (מלפנים אב״ד דעברעצין)

יוצא לאור ע״י

וועד הכשרות

ארגון מוקדש לתיקון מצב הכשרות

באמצעים של בירור, חקירה ודרישה
התיעצות, הודעה, והצעה

19

בס״ד

וועד הכשרות

ארגון מוקדש לתיקון מצב הכשרות

דהתאחדות הקהילות

בהשתתפות הרבנים והקהילות
ולומדי תורת דניו יארק

בפיקוח מוה״ר משה שטרן שליט״א
גאב״ד דקהל יסודי התורה
(מלפנים אב״ד דעברעצין)

אַבאָנענטען בלאַנק און פרייזען
וועד הכשרות דהתאחדות הקהלות

בייגעלייגט איז די סומע פון ...... $
☐ 1 יאָר ☐ 2 יאָר ☐ 3 יאָר ☐ 1 יאָר לופט פאָסט

אַבאָנענטען פרייזען (מוז איינגעצאָלט ווערען אין פאָראויס):

אין אַמעריקע		אין קאַנאַדע, אייראָפּע, א.ד.ג.	
1 יאָר	$ 6.00	1 יאָר	$ 8.00
לופט פּאָסט 1 יאָר	$ 10.00	לופט פּאָסט 1 יאָר	$ 12.00
2 יאָר	$ 11.00	2 יאָר	$ 15.00
3 יאָר	$ 16.00	3 יאָר	$ 22.00

נאָמען ....

אַדרעס ....

שטאַט .... לאַנד .... זיפ נומער (פאָסט געגענט).......

ציייכענט אָן אויב דאָס איז א באנייאונג אָדער א נייע סובסקריפשאָן.

☐ אלטער מעמבער
☐ נייער מעמבער

פאַר מער אינפאָרמאַציע שרייבט אָדער טעלעפאָנירט צו:

VAAD HAKASHRUS — 4810 16 Ave. Brooklyn N.Y. 11204
A Public Service Organization Dedicated to Strenghtening of Kashrus Through Research and Developement
Tel. 435-2503

דפוס אופסט „מוריה"
MORIAH OFFSET CO.
160 JOHN STREET
Brooklyn, N. Y. 11201
(212) 852-4141

מדריך לכשרות

דבר המערכת

חשוב'ע ליינערס !

אויף דעם פארלאנג פון די פילע פראגן וועלכע מיר האבן ערהאלטן, וועלן מיר נאך אמאל פאנאנדערטיילן אונזערע באריכטן: זייער צוועק און דער מהלך דערפון. די ליינערס זענען דארשטיג צו הערן קלארע באריכטן.

עס דערקענט זיך פון די שאלות, טענות און קריטיק אז די ליינערס זענען נישט גענוג פארזיכטיג אין דעם צוגאנג פון די ארטיקלען. [ביטע אויך זעהן דעם דבר המערכת מדריך נומ. 12 צו פארשטיין דעם ציל פון מדור „שימו לב"].

א. דער פעלד פון כשרות איז היינטיגן טאג א קאמפליצירטע אפאראט, עס איז זייער פארצווייגט און פארוויקעלט, דער אמאליגער באגריף פון הכשרים, וועלכער איז באשטאנען פון זיין א גוטער בעל הוראה און צו וויסן ווי אזוי דער מאכל ווערט געמאכט, איז היינט נישט גענוג. דער טעכניק איז אזוי פארגעשריטן אז מען מוז זיין באקאנט מיט אלע אופנים פון מאשינערי, טעכניק, נעמען פון רוי מאטריאלן, מישונגען, קאמערציעלע באדינגונגען, פראצידורע פון לעבלונג (אונטער פארשידענע נעמען), ענדערונגס אין פארמילע, מארקעט פרייזען וועלכע ברענגען צו אינהאלט טוישונגען, וכדומה, פיל באווארענישן. דער בעל המכשיר, און אויך דער צִיבור וועלכע געניסן פון די מאכלים, דארפן זיין באַהבנט מיט די פראצעדורע פון שפייז אינדוסטריע. דער בעל המכשיר דארף ליגן אין דעם ראשו ורובו צו ערפילן זיין פאָסטן בשלימות.

ב. אט דעם חלל פרובירן מיר צו ערפילן מיט אונזערע באריכטן אין אונזער אפטיילונג „שימו לב".

צ.ב.ש. מיר האבן באשריבן די שפייז פאקטן וועגן אויל, פעטנס, פלעיוועדס, נאשערייען, אימאלסיפייער, פרוכט, גרינצייג, פיש פראדוקטן, א.א.וו. וועלכע נעמען ארום די חששות און אויך די אלגעמיינע פאקטן וועגן דעם געוויסן ענין.

די באריכטן זענען פון אלגעמיינעם כאראקטער נישט צו בארירן קיין געוויסע קאמפאני אדער השגחה. זעלבסטפארשטענדליך אז נישט אלע פראבלעמען, חששות אדער מעלות טרעפן זיך ביי יעדן פאבריק. אין יעדן ארט זענען פארהאנען א טייל פון די חששות אדער א טייל פון די מעלות. עס ווערט

מדריך לכשרות

נאר באשריבן די פראבלעמען פון די אדער יענע פאבריק צו שאפן דעם געהעריגן וואכזאמקייט ביי די פאראינטערעסירטע.

עס ווערט נישט ארויסגעברענגט אונזער מיינונג נישט אויף כשר און נישט אויף פארקערט. עס ווערט נאר באשריבן די פאקטן, אזוי ווי זיי זענען, צו ברענגען א קלאר בילד פאר דעם ציבור.

ג. ברוך השם, אז עס האט זיך געשאפן א גרויס וואכזאמקייט דורך די ארטיקלען, סיי ביי די רבנים מכשירים און סיי ביי די געברויכערס. מען ווייסט שוין, אביסל, וואס צו פרעגן און וואס צו זוכן כדי צו עסן נאר פון דעם בעסטן הכשר.

ד. ווען עס ווערט יא באשריבן א געוויסע קאמפאני אדער א געוויסע השגחה, דאן שרייבן מיר דירעקטע פרטים כדי דער עולם זאל האנדלען ווי געהעריג לויט דעם באריכט. אויך דעמאלט, שרייבן מיר נישט ארויס אונזער מיינונג. מיר טוען נאר באטאנען און אויך פארלאנגען מען זאל זיך נישט פארנאכלעסיגן און לאזן פארפירן, מען זאל רעאגירן ווי עס פארלאנגט זיך.

ה. ווען מען שרייבט וועגן א געוויסע פירמא, פאבריק אדער השגחה, טוט מען זיך פריער צונויפרעדן מיט דעם בעל המכשיר אדער פירמא וועגן די פראבלעמען, וואס מיר האלטן אז מען דארף מתקן צו זיין, און אויב עס ווערט נישט געטאן קיין שריט צו פארבעסערן, ברענגען מיר ארויס די פראבלעמען (וועלכע מיר האלטן אז עס זענען פארהאנען) — אין די עפנטליכקייט, מיט דעם באשטימטן נאמען פון פירמא אדער השגחה.

ו. באופן כללי, זענען אונזערע באריכטן נאר געווידמעט צו די וועלכע ליינען דעם „מדריך" רעגלמעסיג, און זענען באקאנט מיט אונזערע אנווייזונגען, הזהרות, לשונות, מהלך פון מדריך, און ציל פון אונזער ארבעט. עס ווערט אריינגעלייגט פיל כוחות אז יעדער אות זאל זיין מדויק. מיט בליקן דא אביסל און דארט אביסל, נישט ליינענדיג בעיון ווערט נישט ארויסגעברענגט אונזער ציל. עס טרעפט זיך, לײדער, אויך אזעלכע וועלכע נעמען נאר די קולות וועלכע טויגן פאר זיי, און באטראכטן נישט די אזהרות (מקולי ב"ש ומקולי ב"ה, ר"ל).

ז. עס איז נישט אונזער שטייגער אדווערטייזן אדער מודיע זיין מודעות אין נייעס באריכטן אין צייטונגען. די נייעס וועלכע ווערט אראפגעברענגט וועגן „וועד הכשרות" אין פרעמדע צייטונגען האט אבסאלוט, קיין שום שייכות מיט אונז, עס קומט נישט פון וועד הכשרות.

אלעס וואס מיר זענען מודיע ווערט געדרוקט אין מדריך לכשרות.

בכבוד רב

המערכת

המזון בהלכה

לכבוד . . .

איך האב באמערקט אויף די אינגרידיענטס פון קרים־טשיז אויף פסח (J & J) אז עס ערהאלט לאקאסט ביען גאָם (LOCUST BEAN GOM) צו איז דא א שאלה פון קטניות לגבי פסח.

מ. דיער (ברוקלין)

תשובת המערכת

— א לאקאסט בוים ווערט אנגערופן אויף אידיש א באקסער־בוים. אויף ענגליש הייסט דער בוים קעראָב (CAROB). אזוי ווי פון דעם באָנדעל ווערט נישט געמאכט קיין מעל, און עס ווערט בכלל נישט גענוצט פאר א נערהאפטיגע מאכל אנשטאט ברויט, איז בכלל נישט שייך די גזירה פון קטניות דערויף. עס איז אפילו נישט גלייך צו קאקוי ביענס אדער קאפי ביענס וועלכע ווערן גענוצט אין פסח.

חשוב׳ע עסקנים! זייט געבענטשט מיט אייער ארבעט, וכן יוסיף ד׳ הלאה . . .

איך קום מיט א פראגע וועלכע שטערט מיין שלום . . . לויט דעם באריכט וועגן די אוי. יו. אין מדריך נומ. 14 . . . איז מיר שווער געווארן ווי אזוי האט איר פעסטגעשטעלט פילע פראדוקטן און רוי מאטריאל אונטער זייער השגחה אז זיי זענען אין ארדענונג און טייל זענען גאָר בתכלית הכשרות . . .

דערצו, אויב מען ערלויבט אייך נישט צו באזוכן זייערע פאבריקן ווי אזוי האט איר דאס געקענט מעלדן אָהן קיין אונטערזוכונג.

תשובת המערכת

א דאנק פאר אייער בריעף אין וועלכן איהר ברענגט ארויס א וויכטיגע און קארדינאלע פראגע.

מדריך לכשרות

דער ענטפער אין קורצן, צו פארשטיין דעם מהלך פון וועד.

א) מיר ערקלערן דא אופן, אז מען קען נישט אוועקגיין פון דעם פאקט אז עס זענען פארהאנען משגיחים ביי די אוי. יו. וועלכע זענען פארלעסליך. נישט געקוקט אויף דעם וואס די אוי. יו. גיט זיי נישט די געהעריגע אנווייזונגען, טוען זיי זייער ארבעט בשלימות, אויף דעם אייגענעם איניציאטיוו.

ב) צוליב אונזער גלייכן האנדלונג קענען מיר נישט פעסטשטעלן קיין שום פראדוקט, אפילו דער משגיח איז פארלעסליך, נאר אויב מען באזוכט די פאבריק.

ג) ווען עס ווערט געמאלדן אז א פראדוקט אונטער די אוי. יו. איז פעסטגעשטעלט געווארן אדער א פראדוקט וואו עס ווערט גענוצט רויע מאטריאל פון זייער השגחה איז בסדר, קענט איהר זיין זיכער אז מען האט באזוכט די פאבריק דורך פארשידענע וועגן וועלכע איז ערמעגלאכט געווארן, און מען קען נישט מפרסם זיין ווי אזוי, מען קען אויך דעם משגיח אין דעם פלאץ. אזוי ארום איז פעסטגעשטעלט געווארן די כשרות פון דעם פראדוקט.

אינטערעסירט אין קריטיק

אויף יעדער דבר שבקדושה איז דא קריטיק און טענות. עס איז פארשטענדליך אז כשם שפרצופיהן משונות כן דיעותיהן משונות, איבערהויפט אין אן ענין ווי כשרות, וועלכע איז נוגע צו היזק און רווח. צו כבוד און בזיונות.

אויף א גרויסער טייל פון די טענות איז דא א ריכטיגע אויסגעהאלטענע סיבה וועלכע מען קען נישט, מען דארף נישט, איז איבעריג, און נישט וויכטיג צו באשרייבען אין מדריך.

מיר בעטען די לייגערס וועלכע האבען טענות (וואס עס זאל נישט זיין), זיי זאלען אריין שרייבען צום וועד הכשרות. אויב דער „וועד" וועט איינזעהן אז מען דארף מתקן זיין, וועט מען זיין דאנקבאר פאר דעם שרייבער, און מען וועט פאריכטען די טענות.

הערות און תיקונים לצורך תיקון העלפט אונז אנגיין מיט אונזער ארבעט אזוי ווי עס דארף צו זיין.

להתוודע ולהגלות

עס איז לעצטענס ארויסגעקומען א געטייפטע בולעטין אָן אונזער אדרעס. עס איז געשיקט געווארן צו אונזערע אבאנענטען מיט אונזערע קאמפיוטער־לייבעלס.

מיר זענען מודיע אז דער **מבוהל׳דיגער** בולעטין איז נישט געשריבען, געדרוקט, ארויסגעשיקט געווארען, און נישט באשטעטיגט דורך דעם **וועד הכשרות** ומכ״ש נישט אונטער דעם פיקוח פון הרה״ג המפורסם גאב״ד מדעברעצין שליט״א.

במשך הזמן האבען זיך אונזערע מדריכים ארויסגעצייכענט מיט א מסודר׳דיגען, פאראנטוואָרטליכען, קאסטראַקטיווען פאָרמאַט.

אויב די לייענערס וועלן באקומען בולעטינס אדער מדריכים אונטער דעם נאָמען פון וועד הכשרות, וועלכע האלטען זיך נישט ביי דעם דערמאנטען שניט און מהלך, זאל מען וויסען אז דאס איז נישט פון וועד הכשרות.

די ענטפערס אויף די בריוועך פון אונזערע לייענערס אויף די שחיטה־באריכטען, איז נאך נישט ארויסגעשיקט געווארען, צוליב טעכנישע סיבות.

וויל̈ט איר אַז אויפריכטיגע כשרות זאָל דאָמינירען
ווילט איר אַן ערליכען רעפאָרט וועגען כשרות האָבען
ווילט איר אויף אַן עראָפּלאן (אָדער ח״ו א שפיטאָל) האָבען א כשר׳ן ביסען
ווילט איר פון אייערע געשמאקע סעודה מיט א רואיג געוויסען געניסען

ווערט א חבר אין די איינציגע אומפארטייאישע אויפריכטיגע און שלא על מנת לקבל פרס ארבייטענדע אָרגאניזאציע פון כשרות

וועד הכשרות
שע״י התאחדות הקהלות

פאַרלאנגט אַז אלעס וואָס איר עסט און וואו איר עסט זאָל ווערען אונטערזוכט דורך דעם וועד הכשרות.
שטארקט די הענט פון עושי מלאכת הקודש באמונה.

מדריך לכשרות

אזהרות הוועד

זומער, איז ליידער א צייט פון נסיונות. מענטשן פארען ארום, זענען זיך מקיל מיט פיל זאכען און צווישען זיי אויך כשרות.

עס איז טרעפליך מעורר צו זיין אַ פּאָר וויכטיגע פונקטן.

„אָ—יו"

עס איז שוין געשריבען געווארען אַ פּאָר מאל וועגען די אומ־רעגילאציעס אין די „אָ־יו" השגחה. די מאסען טארען נישט זיין גלייכגילטיג, זיי דארפען איבן א דרוק עס זאל געטאן ווערן די תיקונים וועלעכע פארלאנגען זיך פאר א ריכטיגע פארלעסליכע השגחה, אין איינקאלנג מיט די פארלאנגען פון „וועד הכשרות".

עס פארדרוסט און עס טוט וויי צו הערן אז עס ווערט נאך אלץ געגעסן פראדוקטען אונטער די אוי. יו. אויף וועלעכע עס פארלאנגט זיך ערנסטע השגחות, ומכש"כ גלאטע פליישען און **דעליקאטעסן אונטער זייערע השגחות.**

עס ליגט א חוב אויף יעדן וועלעכער איז אינטערעסירט אז ריכטיגע כשרות זאל דאמינירען, צו טאן אלעס וואס נאר מעגליך, מען זאל מאכען די תיקונים.

א"י פראדוקטען

מען מוז זיין געווארענט נישט צו נוצען א"י פראדוקטען אהן קיין הכשר וועלעכע איז אנגענומען אלץ פארלעסליך. אויסער די געוועינטליכע חששות וועלעכע געפינען זיך אין פראדוקטן, קומט נאך צו די שאלה פון תרומות, מעשרות, ערלה וכו'.

סתם א הכשר פון רבנות בא"י קען נישט אלעמאל אנגענומען ווערן אלץ פארלעסליך.

די פאלגענדע הכשרים ווערן גענוצט אין א"י אלץ פארלעסליך:

הכשר הרב יעקב לאנדא, בני ברק.

הכשר חוג חתם סופר, בני ברק, [נישט קיין אינדיווידועלע רבנים פון חוג].

הכשר הבד"צ בירושלים עיה"ק.

אלע „הדר" פראדוקטן פון ירושלים, זענען אונטער דעם הכשר פון הבד"צ כאטש עס האט נישט זייער זיגעל.

אייזעס

אייזעס טאר נישט גענוצט ווערן אהן קיין הכשר, עס באשטייט נישט נאר פון וואסער און צוקער, עס ווערט אריינגעמישט אנדערע אינהאלטען וועלעכע זענען נישט פארלעסליך אהן א הכשר. (די כשר'ע אייזעס ווערן אנדערשט געמאכט ווי די אהן א הכשר), ווי צ.ב.ש. אימאלסיפייער. אויך ווערט אייזעס אָפט מאל אויפגעקאכט. אין די זעלבע כלים וואו מילך אדער גרעיפ־דשוס (מיץ ענבים).

אייז־קרים

אלע מילכיגע אייז־קרים אין ניו־יארקער געגענט, אהן קיין אויסנאם, אפי' מיט דעם הכשר פון Ⓤ Ⓚ ☐ זענען נישט פון חלב ישראל, אויסער „ריעל" כשר אייז־קרים. די אייזעס און אייז־קרים וועלעכע האבען נישט דעם נאמען פון רב המכשיר דערויף, זענען נישט די זעלבע ווי די מיט דעם הכשר, כאטש עס ווערט פארקויפט דורך דעם זעלבן מענטש און עס ווערט אפט מאל צוגעלייגט דורך דעם דרייווער אז עס איז די זעלבע און עס איז נישט דא קיין חלוק, דאס איז

אפילו די וועלכע נוצן נישט קיין סימילאק פאר זייערע קליינע קינדער צוליב די שאלה פון חלב שחלבו עכו"ם ואין ישראל רואהו, זענען זיך טיילווייז מתיר אין די קאנטרי דאס יא צו נוצען.

זענען מיר מודיע, אז די פירמא באשטעטיגט אז אייסאָמיל (ISOMIL) ערהאלט די זעלבע נערהאפטיגע קוואליטעטן ווי סימילאק (SIMILAC), און אויף אייסאָמיל איז נישט פארהאנען די פראגע פון חלב סתם. פאשטענדליך, אז מען דארף זיך נישט אריינלאזען אין די שאלה פון חלב עכו"ם וועלכע געפינט זיך ביי סימילאק, אויב מען קען נוצען אַן ענליכע פראדוקט אָהן דעם חשש, ווי צ.ב.ש. אייסאָמיל, וועלכע איז פראדוצירט ביי די זעלבע פאבריק.

בוטשער סטארס (פלייש בענק)

עס זענען פארהאנען פלייש געשעפטן וועלעכע נעמען אריין פארשידענע

מדריך לכשרות

פליישען פון אַ פּאָר שלאכט־הייזער. זיי רעקלאמירען אז זיי פארקויפן **גלאט פלייש** פון די אדער יענע שחיטה וועלעכע די קונדען זענען מהדר צו קויפען.

דער קונה קען נישט וויסען פון וואו עס קומט דער שטיקעל בהמה פלייש אדער געפערטלטע עוף. ער קען ווערן אפגענארט און מיינען אז ער קויפט פון די שחיטה אויף וועלעכע ער איז שטענדיג מהדר.

פארלאנגט א קלארקייט פון אייער פלייש געשעפט וואס פאר א שחיטה ער נוצט. דערצו דארף מען זיין פארזיכטיג נאר צו קויפען פון א שחיטה וועלעכע איז על צד היותר טוב.

ברויט — געבאקענע פראדוקטען

זומער זענען א טייל נישט פארזיכטיג אין קויפן געבאקענע פראדוקטען וועלעכע מעגליך**ר**זענען פת פלטר אדער פת הנילושה בחָלב **כאטש עס האט א הכשר.**

אגב: עס ווערט פארקויפט ברויט אונטער די השגחה פון Ⓤ Ⓚ וועלעכע זענען פת פלטר, עס ווערט אויך פארקויפט מילכיגע ברויט, פת הנלושה בחָלב מיט דעם כשרות צייכען Ⓤ .

קויפט נאר ביי א היימישען בעקערי א שומר תומ״צ, וועלעכע איז אויך באקאנט מיט די כשרות פון די אינהאלט (מישונגען).

דרינקס — געטראנקען

דרינקס ווערן אָפטמאָל אויפגעקאכט (פאסטויריזירט) אין די זעלבע כלים ווי מילך אדער גרעיפ־דזשוס (מיץ ענבים).

מילך

אין די פראווינץ ווערט פארקויפט זומער־צייט חלב ישראל וועלכע מען באנוצט זיך מיט א היתר, זיי כשר׳ן די כלים וועלעכע זענען בן יומו פון סתם מילך, מיט א דבר הפוגם, ביטע פרעגט א שאלה ביי אייער מורה הוראה.

פיש — פיללעי

עפ״י שו״ע דארף יעדער פיש וועלעכע קומט אהן די הויט האבן א הכשר אדער א ריכטיגע צייכען אז עס איז א כשר׳ע פיש.

פיללעי איז א פארמאט פון צוגרייטן פיש (נישט א מין פיש), עס האט נישט קיין הויט אדער ביינער. אלע פיללעי דארפן א הכשר ווייל מען קען נישט פעסטשטעלן דעם מין פיש.

זומער איז שכיח אז מען קויפט פיש ביי נישט קיין שומרי תומ"צ זאל מען נישט קויפן נאר פיש מיט סימנים. מען דארף אויך זיין זיכער אז מיט דעם זעלבן מעסער שניידט מען נישט אויף קיין טריפה'נע פיש. דאס זעלבע מיט דעם מאָלען פון פיש.

פיש־פלייש דעליווערי

אויב מען שיקט אבגעשינדענע פיש אדער פלייש, אדער ווין מיט א שיק־אינגל (דעליווערי־בוי) וועלעכער איז נישט באגלייבט עפ"י שו"ע מוז דאס עסענווארג זיין געזיגלט מיט א חותם בתוך חותם.

פיצא — פאַלאַפעל

א טייל פון די פיצא געשעפטן קויפן דאס ברויט, פיתה, געפרוירען און זענען נישט פארזיכטיג אויף פת ישראל, א טייל נוצען אויך נישט קיין חלב ישראל קעזען ווי צ.ב.ש. „מגדל" „טעם טוב" און שרייבן אז זיי נוצען נאר חלב ישראל, די דערמאנטע קעזען האבען א הכשר, אבער זענען נישט קיין חלב ישראל.

חוץ מזה, דארף מען זיין געווארענט פון צו גיין דארט וואו עס געפינען זיך תערובות ופרוצות, כידוע. ווער עס האט א ריח פון יראת שמים טאר נישט אריינטרעטן אין אזא ארט.

נאשערייען

געדענקט, אז רוב נאשערייען דארפן א ריכטיגען הכשר. זייט געווארענט פון צו נוצן פראדוקטען וועלכע זענען נישט מבורר געווארען אלס כשר. און איבעריג אונטער צו שטרייכען, אז נאשערייען אן קיין שום השגחה — טאר מען נישט נוצען!

די פאלגענדע ערהלאטען מישונגען וואס זענען נישט כשר:

טשארמס	Charms
קענדי־קארן	candy corn
לייף סעיוועדס	life savers
סערטס	certs
קלעסעטס	clacets
טוטסי ראל	tootsie rolls
פיין בראדערס, קאף דראפס	Pine Bros. cough drops

די פאלגענדע פראָדוקטן זענען אונטערזוכט געווארן און פעסטגעשטעלט געווארן אלץ כשר:

א) אלע „פּאַשקעס ברענד" פראדוקטען וועלכע האבן דעם צגאב סימן Ⓚ.

ב) אלע „מערנים ברענד" פראדוקטען וועלעכע האבן דעם צוגאב סימן Ⓚ, (נישט צו פארטוישן מיט מעדנים פון בעלגי').

אכטונג: גיט אכטונג ביי די אויבענדערמאנטע פראדוקטען אויף דעם סימן Ⓚ, ווייל נאר די זענען אונטערזוכט געווארן.

ג) אלע „ליבער ברענד" (וויליאמסבורג) פראדוקטען.

ד) „כ"ץ" אדער „מזון" פאפ־קארן.

ה) „פרעצעלס כשר פראזען פוד ברענד".

ו) „קירש סאָדע" אלע פלייווערס (חוץ „גרעיפ" וואס האט נישט קיין השגחה). (טשערי סאדע איז נאך נישט באשטעטיגט געווארן).

ז) האממער בעווערדזשעס. לעמאָן, אראנדזש, ג'ינג'ער אייל.

קעלאגס (KELLOGG'S) ווי אָפט מאל געמאלדן, פראדוצירט די פירמא זייער אסאך פראדוקטן מיט טריפה'נע מישונגען, זייט געווארנט נישט צו נוצען זייערע פראדוקטן, עס האט בכלל נישט קיין השגחה, אפילו די פראדוקטן וועלעכע האבען נישט קיין פרעמדע מישונגען אין זייערע אינהאלט איז מעגלעך געמאכט, צוגעגרייט וכדומה, אין די זעלבע מאשינען. עס איז ליידער זייער נפרץ ביי דעם המון צו נוצען זייערע פראדוקטען, כאטש עס האט נישט קיין השגחה.

מיר ברענגען דא א בילד פון א טייל פון זייערע פראָדוקטען, וועלכע ערהאלטן שארטענינג, פעטענס, וועטשטעיבל אויל, ווייטעמינס, אויף וועלכע עס זענען פארהאנען כשרות שאלות. די אלע מישונגען מוזען האבן א ריכטיגע השגחה, ווי דערמאנט האבן די פּראָדוקטען בכלל נישט קיין השגחה.

א טייל פּראָדוקטען האבן אויך ווער (WHEY) און קעסין (CASEIN) וועלכע זענען נישט פון חלב ישראל.

Kellogg's®
RAISIN BRAN

INGREDIENTS: WHEAT BRAN WITH OTHER PARTS OF WHEAT, RAISINS, SUGAR, SALT, MALT FLAVORING, HYDROGENATED VEGETABLE OIL, VITAMIN A PALMITATE, ZINC OXIDE, REDUCED IRON, NIACINAMIDE, PYRIDOXINE HYDROCHLORIDE (B_6), THIAMIN HYDROCHLORIDE (B_1), RIBOFLAVIN (B_2), FOLIC ACID, VITAMIN B_{12} AND VITAMIN D_2.
CONTAINS 3% NON-NUTRITIVE FIBER BY WEIGHT (1 g PER SERVING).

Kellogg's®
CORN FLAKES

INGREDIENTS: MILLED CORN, SUGAR, SALT, MALT FLAVORING, SODIUM ASCORBATE (C), VITAMIN A PALMITATE, NIACINAMIDE, ASCORBIC ACID (C), IRON, PYRIDOXINE HYDROCHLORIDE (B_6), THIAMIN HYDROCHLORIDE (B_1), RIBOFLAVIN (B_2), FOLIC ACID, VITAMIN D_2, PRESERVATIVES BHA AND BHT.

Kellogg's®
SUGAR FROSTED FLAKES

INGREDIENTS: MILLED CORN, SUGAR, SALT, MALT FLAVORING, SODIUM ASCORBATE (C), VITAMIN A PALMITATE, NIACINAMIDE, ASCORBIC ACID (C), ZINC OXIDE, REDUCED IRON, PYRIDOXINE HYDROCHLORIDE (B_6), RIBOFLAVIN (B_2), THIAMIN HYDROCHLORIDE (B_1), FOLIC ACID AND VITAMIN D_2. PRESERVATIVES BHA AND BHT.

Kellogg's®
SUGAR SMACKS

INGREDIENTS: SUGAR WHEAT, CORN SYRUP, HYDROGENATED VEGETABLE OIL, HONEY, SALT, CARAMEL COLORING, SODIUM ACETATE, SODIUM ASCORBATE (C), VITAMIN A PALMITATE, NIACINAMIDE, REDUCED IRON, ZINC OXIDE, LECITHIN, PYRIDOXINE HYDROCHLORIDE (B_6), RIBOFLAVIN (B_2), THIAMIN HYDROCHLORIDE (B_1), FOLIC ACID AND VITAMIN D_2.

Kellogg's®
Special K®

INGREDIENTS: RICE, WHEAT GLUTEN, SUGAR, DEFATTED WHEAT GERM, SALT, WHEY, MALT FLAVORING, CASEIN, ASCORBIC ACID (C), VITAMIN A PALMITATE, NIACINAMIDE, IRON, ZINC OXIDE, RIBOFLAVIN (B_2), PYRIDOXINE HYDROCHLORIDE (B_6), THIAMIN HYDROCHLORIDE (B_1), FOLIC ACID AND VITAMIN D_2. PRESERVATIVES BHA AND BHT.

Kellogg's®
40% BRAN FLAKES

INGREDIENTS: BRAN FLAKES WITH OTHER PARTS OF WHEAT, SUGAR, SALT, MALT FLAVORING, VITAMIN A PALMITATE, ZINC OXIDE, IRON, NIACINAMIDE, PYRIDOXINE HYDROCHLORIDE (B_6), THIAMIN HYDROCHLORIDE (B_1), RIBOFLAVIN (B_2), FOLIC ACID, VITAMIN B_{12}, VITAMIN D_2, PRESERVATIVES BHA AND BHT.
CONTAINS 3.5% NON-NUTRITIVE FIBER BY WEIGHT (1 g PER SERVING).

Kellogg's®
RICE KRISPIES®

INGREDIENTS: MILLED RICE, SUGAR, SALT, MALT FLAVORING, SODIUM ASCORBATE (C), VITAMIN A PALMITATE, NIACINAMIDE, ASCORBIC ACID (C), IRON, PYRIDOXINE HYDROCHLORIDE (B_6), THIAMIN HYDROCHLORIDE (B_1), RIBOFLAVIN (B_2), FOLIC ACID, VITAMIN D_2. PRESERVATIVES BHA AND BHT.

Kellogg's®
APPLE JACKS®

INGREDIENTS: SUGAR, CORN, WHEAT AND OAT FLOUR, SALT, CORN SYRUP, DRIED APPLES, CINNAMON, HYDROGENATED VEGETABLE OIL, SODIUM ASCORBATE (C), NATURAL APPLE FLAVORING, VITAMIN A PALMITATE, ARTIFICIAL COLORING, REDUCED IRON, NIACINAMIDE, ZINC OXIDE, ASCORBIC ACID (C), BAKING SODA, THIAMIN HYDROCHLORIDE (B_1), PYRIDOXINE HYDROCHLORIDE (B_6), RIBOFLAVIN (B_2), FOLIC ACID AND VITAMIN D_2.

Kellogg's
PRODUCT 19

INGREDIENTS: MILLED CORN, SUGAR, OAT AND WHEAT FLOUR, RICE, SALT, DEFATTED WHEAT GERM, MALT SYRUP, SODIUM ASCORBATE (C), VITAMIN E ACETATE, NIACINAMIDE, REDUCED IRON, ASCORBIC ACID (C), ARTIFICIAL COLORING (COLOR DERIVED FROM NATURAL ANNATTO SEEDS), VITAMIN A PALMITATE, PYRIDOXINE HYDROCHLORIDE (B_6), RIBOFLAVIN (B_2), THIAMIN HYDROCHLORIDE (B_1), FOLIC ACID, VITAMIN B_{12} AND VITAMIN D_2. PRESERVATIVES BHA AND BHT.

Kellogg's®
SUGAR-TOASTED COCOA KRISPIES®

INGREDIENTS: MILLED RICE, SUGAR, COCOA, CORN SYRUP, WHEY, SALT, HYDROGENATED VEGETABLE OIL, MALT FLAVORING, SODIUM ASCORBATE (C), VITAMIN A PALMITATE, ASCORBIC ACID (C), NIACINAMIDE, REDUCED IRON, ZINC OXIDE, ARTIFICIAL FLAVORING, PYRIDOXINE HYDROCHLORIDE (B_6), THIAMIN HYDROCHLORIDE (B_1), RIBOFLAVIN (B_2), FOLIC ACID AND VITAMIN D_2.

Kellogg's®
FROOT LOOPS®

INGREDIENTS: SUGAR, CORN, WHEAT AND OAT FLOUR, HYDROGENATED VEGETABLE OIL, SALT, ARTIFICIAL COLORING, SODIUM ASCORBATE (C), VITAMIN A PALMITATE, NIACINAMIDE, ASCORBIC ACID (C), ZINC OXIDE, IRON, NATURAL ORANGE, LEMON, CHERRY AND OTHER NATURAL FLAVORINGS, THIAMIN HYDROCHLORIDE (B_1), PYRIDOXINE HYDROCHLORIDE (B_6), RIBOFLAVIN (B_2), FOLIC ACID AND VITAMIN D_2. PRESERVATIVES BHA AND BHT.

Kellogg's®
SUGAR CORN POPS®

INGREDIENTS: PUFFED-MILLED CORN, SUGAR, CORN SYRUP, MOLASSES, SALT, HYDROGENATED VEGETABLE OIL, FERRIC PHOSPHATE, SODIUM ASCORBATE (C), VITAMIN A PALMITATE, NIACINAMIDE, ZINC OXIDE, ASCORBIC ACID (C), ARTIFICIAL COLORING (COLOR DERIVED FROM NATURAL ANNATTO SEEDS), PYRIDOXINE HYDROCHLORIDE (B_6), THIAMIN HYDROCHLORIDE (B_1), RIBOFLAVIN (B_2), FOLIC ACID AND VITAMIN D_2.

מדריך לכשרות

תולעים — ווערים

זומער, דארף מען איבערהויפט, זיין פארזיכטיג אין דעם פרט. די פאלגענדע פראדוקטן איז ראטזאם צו האלטען אין רעפריזשערעיטער (קוהל-אפאראט). אדער נישט צו האלטען אין אווארעם פלאץ.

פאַפריקע, לאקשן, פערפל און מעל, די ווארימקייט שאפט ווערים אפילו אויב עס איז אינגאנצן פארמאכט די שאכטעל.

די פאלגענדע פרוכט און גרינצייג דארף מען בודק זיין פארן עסען:

קירשען (טשעריס).
ניסען (ווען מען זעט עפעס א פארענדערונג ביים עפענען, אין זומער צייט).
ספינאטש.
קאליפלאער.
לעטערס (סאלאט).
קרויט.
ברוסל ספראט.
שוועמלעך (מאשרום).
מאלינעס (רעסבעריס — פיל עסען עס נישט ווייל מען קען דאס נישט בודק זיין).

א טייל האלטען אז מען דארף בודק זיין אויך גרינע ארבעסן, גרינע צוויבעל, טייטלען, פלוימען, פרעגט א שאלה.

פארזיכערט אייער געוויסן — פארבינדט אייך מיט אייערע פראגען מיטן „וועד הכשרות", וועלכע איז די איינציגע אומבויגזאמע, מוטיגע און אומפאַרטייאישע אָרגאַניזאציע וואס ברענגט פאַרלעסליכע, גרונטליכע און נויטיגע ידיעות אין דעם געביט פון כשרות.

יעדער שומר תורה ומצוות שטרעבט צו עסען נאר פארלעסליכע, ריכטיג פעסטגעשטעלטע כשר'ע מאכלים. די ציהל פון „וועד הכשרות" איז דאס צו פארמעגליכען. דעריבער שטיצט אייער און אונזער ארבעט. פארשאפט נייע מעמבערס! שיקט אריין אייער דמי־חבר אין די צייט! טוהט נישט פארנאכלעסיגען אייער צאהלונג! דורך דעם וועט איהר שטארקען די ארבעט און די עקזיסטענץ פון **מדריך לכשרות**.

סכנת פרצת המשחטות

בטפולינו בבעיה זו נוכחנו בחוש עד כמה צודקים רבותינו הגבד״צ, שאינם מוכנים בשום אופן להזדקק להשחיטה הסיטונאית של המשחטות הענקיות המוקמות באחרונה למכביר דוגמת בתי חרושת גדולים העובדים בקצב מהיר ונאלצים לקלוט כל מיני וסוגי העופות עם בעיותיהם הקשות ושאלות הכשרות המסובכות.

על המשחטות כבר פירסמו רבותינו את האזהרה כי לאחר שהת־חילו להביא לירושלים עופות, שחוטי חוץ, ממשחטות שונות אשר מרכזים שם שחיטת עופות מבוהלת של עשרות אלפים בכל שעות היום, וכך מבוצעת הכשרת העופות ומליחתם, ודין גרמא מכשלה עצומה של ריבוי מאכלות אסורות בישראל ח״ו החדרת עופות שחוטות אלו לירושלים עלולה להרוס את חומת הכשרות, להכשיל את המונים אחב״י החרדים, באמכלות אסורות, נוסף לעצם השחיטה המבוהלת והחפוזה שם, הבדיקות השטחיות, ודרך ההכשרה הסטנ־דרטית, בצורה מיכנית ואוטומטית, אשר לא יאומן כי יסופר כי כל מה שנכשר, בדיעבד שבדיעבד, מקבל גושפנקא של ״מהדרין״ ו״חלק ולאט״, כביכול, ועדיין נמצאים כאלה המקבלים עליהם את האחריות לכשרותה של שחיטה כזו.

ונוסף לעצם השחיטה המבוהלת והחפוזה אשר לא יאומן כי יסופר המקרים והעובדות שהובאו לפני הגבד״צ אשר עופות מפוקפקים מאד לגבי כשרותם נמכרים ככשרים למהדרין והרי דוגמאות אחדות המובאים מפעם לפעם בפני הבד״צ:

במטבח של מוסד גדול בפעיה״ק, מצאו לאחר בישול העופות בעת חלוקתם במנות בצלחות כי **הכבד** נשאר דבוק בתוך העוף וכך נתבשלו העופות יחד עם הכבד!.

עוף מוכן לבישול בשקית ניילון מהנ״ל, אשר נתגלה שאלת טריפות בצומת הגידין של רגל העוף.

וכבר נתפרסם מרבותינו הגה״צ הבד״צ הקודמים זיע״א ״איסור גמור וחמור מאד״ שלא למכור ולא לקנות שום עופות שחוטות שנשחטו מחוץ לירושלים ומכש״כ לקנות עופות מבתי הריכוז הנ״ל, אפילו אם ישיגו מאיזה מקום שהוא הכשר על שחיטתן והכשרתן, ועל כן הזהירו חברי הבד״צ ״שכל יראי ה׳ יזהרו מאד שלא להכניס לבתיהם עופות שחוטים מהריכוזים הנ״ל״. וכפי שמודעות אלו לאפרושי מאיסורא רבא״ נתפרסמו כבר על ידינו ב״מדריך הכשרות״ הקודם.

ומעשה שטן הצליח כי הנסיון הכספי והנסיון של השגת עופות אלו מוכנות לבישול נפילות בפח רח״ל עקרות־בית כשרות וכן מוסדות ומנהלי משק של ישיבות, ומפטמין רח״ל ח״ו את גידוליהם בחששות כ״כ רציניות.

מטעם רבותינו הגאונים שרי התורה הביד"צ שליט"א

לאפרושי מאיסורא רבא

היות ונודע לנו שהתחילו להביא לירושלים עופות שחוטי חוץ ממשחטות שונות, אשר מרכזים שם שחיטת עופות מבוהלת של אלפים רבים בכל שעות היום וכן הכשרתם, ודין גרמא מכשלה עצומה של ריבוי מאכלות אסורות בישראל ת"ו. החדרת עופות שחוטות אלו לירושלים עלולה להרוס את חומת הכשרות, להכשיל את ההמונים בלא יודעים במאכלות אסורות.

וכבר נתפרסם מרבותינו הגה"צ הבד"צ הקודמים זיע"א איסור גמור וחמור מאד שלא למכור ולא לקנות שום עופות שחוטות שנשחטו מחוץ לירושלים, ומכש"כ לקנות עופות מבתי הריכוז הנ"ל, אפילו אם ישיגו מאיזה מקום שהוא הכשר על שחיטתן והכשרתן.

ג"א הבד"צ דפעיה"ק מפרסמים בזה האיסור הנ"ל, וכל יראי ה' יזהרו מאד שלא להכניס לבתיהם עופות שחוטים מהריכוזים הנ"ל, והאיסור חל גם על הסוחרים שלא להכניס לחנויות מעופות הנ"ל, ויהיו זהירין שלא להכשיל את הקונים במאכלות אסורות.

וכל הלוקח משחיטה זו ומסייע למכירתם נותן יד להריסת הכשרות בירושלים והתוצאות מידו יבוקש, ונושא באחריות כל הפירצות אשר תצמחנה מזה.

על הנהלת המוסדות והישיבות הקדושות לעמוד על המשמר שלא ילכו שולל אחרי פיתויי התגרנים וכו' אשר הניפו יד להריסת גדרי הכשרות ת"ו.

וכל המסייע לביצוע הפירצה הנ"ל הריהו בכלל מחטיאי הרבים.

והשומעים לדברינו ישכנו בטח ושאנן, אמן.

כ"א אדר א' תשל"ו

נאם יצחק יעקב ווייס ראב"ד פעיה"ק ת"ו

נאם משה ארי' ברוינר — נאם ישראל משה דושינסקיא

נאם ישראל יעקב פישר — נאם בנימין ראבינאוויטש

היות ונתפרסם בעתונות החפשית כי "עוף ירושליב" של משחטת "בית שמש" הנהו בהכשר העדה החרדית.

לכן אנו מודיעים כי זהו הודעת — כזב לאמיתו של דבר כלול "עוף ירושליב" של משחטת "בית שמש, בכלל האיסורא רבא המתפרסם לעיל מטעם הבד"צ שליט"א.

ועד השחיטה שע"י העדה החרדית

כרוז שנתפרסם מהבד"צ:

הוראות מהגבד"צ לאפרושי מאיסורא

אזהרה

בענין תרנגולי הודו (אינדיקעס)

היות שהוברר בפני רבותינו הביד"צ שליט"א כי במדגרות מזריקים את האפרוחי הודו בשטח שבין הראש והצואר ע"כ אנו מודיעים בזה בשם הביד"צ כי

אין לאכול תרנגולי הודו רק באותם שיבורר שלא הוזרקו.

(—)

היות ומצוי מחלת ריאות בעופות וכן עושים זריקות ע"י צומת הגידין, ע"כ יש לבדוק היטב ועל כל שינוי איזה שהוא בהריאות או ברגל חייבים לעשות שאלת חכם.

*

על דבר הריעותא המצויה בצומת הגידין החיצוניים של העופות שהליחה הטבעי שבין הגידין מתקשה במין גלד לבן, שהוכחה לבנוניתו אדוק על הגידין ובין הגידין, ושכיח מאד שהגידין בעצמם הם ג"כ לקוים, או שנפסקין לגמרי, (הן הגיד העב ורחב שמתחת העור הן שאר גידין הקטנים שבין גיד העב ובין העצם) והוא ניכר מבחוץ כמין גבשושית קשה, לפעמים בולט הרבה ולפעמים רק מעט, ולפעמים משתנה גם המראה מבחוץ למראה אדמימות או כהול או ירוק.

אשר על כן הננו להזהיר שעל כל שינוי כל דהו שימצא במקום צומת הגידין שלא להעלים עין מזה ולעשות בזה שאלת חכם כדי שלא להכשל באיסור טריפות ח"ו.

ולהשומעים ינעם ותבוא עליהם ברכת טוב.

(—)

ואלו הן הידורים של עופות עם בלומבעם

א) חברי הביד"צ מבקרים ועומדים ב־מקום מזמן לזמן, מו"צ ומומחה לעניני שחיטה מבקר לכל הפחות פעם ל־שבוע, נוסף למשגיח קבוע המפקח מדי יום ביומו על ביצוע כל ההוראות של הגבד"צ.

ב) השוחטים הבודק והמשגיחים אינם מתחילים בעבודתם לפני שעה 5.30 בבוקר, וממילא הם מנוחים ורגועים.

ג) הסכינים נבדקים ע"י בודק מיוחד היושב ובודק את הסכינים אחרי שחי־טת כל 12 עופות.

ד) אחרי כל חצי שעה של שחיטה מפסיקים את השחיטה למנוחה של 10 דקות.

ה) כל עוף עובר בלול מסודר (המיוחד לכך) יותר מד' אמות.

ו) כל עוף חי נבדק ע"י השוחטים בדיקת חוץ.

ז) אחרי השחיטה, שמים העוף בקערה עד שיזוב הדם היטב.

ח) מרכיבים תיכף על הרגל של העוף הבלומבע, ואין חשש של „בשר שנת־עלם מן העין" בין המורטים והעובדים הערבים.

ט) השוחטים והמשגיחים אינם מקבלים שכרם מהסוחר, כך שאין ממהרים בה־שחיטה.

י) אין כאן שרשרת של סרט נע...

יא) השגחה מיוחדת כי העופות עם הבלומבעם לא נעשו בהם זריקות (היסון, הרופות), והם ללא חשש על כשרות העוף־והוי.

TO WHOM IT MAY CONCERN:
We Regret To Announce That Since April 15, 1977, We Had to Withdraw Our Hashgochoh from the firm - FLEISCHMAN, HEYMAN & CO., INC.
1530 St. Nicholas Ave. - 344 Audubon Ave., New York, N.Y.
ALL THEIR MEATS AND MEAT PRODUCTS ARE NOT ANY MORE UNDER OUR SUPERVISION
RABBINATE OF K'HAL ADATH JESHURUN
Washington Heights, N.Y.

This is to inform the public that Vimco Frozen Dinners are not kosher and have not been authorized for kosher certification. Some Vimco Dinner packages were printed with an Ⓤ by mistake. All Vimco Dinners with the Ⓤ on the packages are being recalled, and should not be used by the Jewish public.

IMPORTANT KASHRUTH NOTICE

Lately there have been widespread RUMORS on many Products that they have my SUPERVISION, or that they are under my RECOMMENDATION. I want to make known to ALL that those RUMORS ARE FALSE. No product is under my Supervision or RECOMMENDATION without my name written on it.

I hereby also want to CLARIFY that I do not ENDORSE the SUPERVISION of any RABBI or ORGANIZATION.

Rabbi M. Stern: Debreziner Rav.

CAUTION

An error was made in labeling Barricini Candies. "Pareve" seals were attached in error. Although attempts were made to have these corrected, and indeed most were corrected, there may still be boxes with these "Pareve seals still attached. Therefore, PLEASE BE CAUTIOUS: read the ingredients for milk or other dairy notations.

Be assured that those boxes marked "Pareve" and containing n.. milk or other dairy notations are, in fact, "Pareve".

A Happy & Kosher Pesach To All O.K. LABORATORIES

This is to inform the public that AL & DOMS BAKERY, Bronx, New York ARE NOT UNDER Ⓤ supervision and we are not responsible for the kashruth of their products.
UOJCA
Kashruth Division

This is to inform the public that H&S Brand PICKLES and other products distributed by the H&S COMPANY of Brooklyn, New York are NOT AUTHORIZED FOR Ⓤ ENDORSEMENT either for Passover or year round.
KASHRUTH DIVISION UOJCA

NOTICE!

Rabbi Mordechai Weiss, A member of the Vaad Hakashruth of Atlantic City

Does Not Give Personal Hashgocha

This is to inform the public that BUCKY'S BUTTERFLY CRISPS produced by CREATIVE FOODS CORPORATION, Benton Harbor, Michigan, are

NOT Ⓤ

endorsed and

NOT

under the supervision of the UOJCA Kashruth Division.

THIS IS TO INFORM THE JEWISH PUBLIC THAT
LEIBO BRAND PICKLE PRODUCTS
BEARING THE Ⓤ
ARE **NOT** *KOSHER FOR PASSOVER*
AND THAT ANY "KOSHER FOR PASSOVER" STICKERS ATTACHED TO THE PRODUCT WERE PLACED THERE WITHOUT OUR PERMISSION OR SUPERVISION.
UOJCA - KASHRUTH DIV.

he may eat that fish flesh.

If so one may only purchase a fillet of fish, whether it is canned or fresh, if it is skinned and processed under the constant supervision of a *Shomer mitzvot* Jew. The *Mashgiach* must be sufficiently knowledgeable a fisherman, so that he can definitively identify the whole fish as a *tahor* species, and testify that the fillet came from that specific *tahor* species of fish. In addition there must be two identifying, unalterable marks on or around the package or can, indicating that the fish fillet was produced under such supervision.[5]

Some consider an occasional check by a Rabbinic supervisor of a fish company adequate supervision. They claim that since the reputation of the company is at stake and since the company is subject to possible government prosecution and fines, no more than an occasional check is necessary. We beg to differ.

According to *Hagaon* Rabbi Moses Feinstein (*Shlita*) canned as well as fresh fish fillets may only be eaten if they were skinned and processed under the constant supervision of a *Shomer Mitzvot* Jew who is also an expert in recognizing Kosher species of fish. According to Rabbi Feinstein it is an *Issur D'Oraitah* to eat fish fillets which are not skinned and processed under the constant supervision of a person who is a *Shomer Mitzvot* and an expert. The following direct quotes (translation by the author of this article) from a response written by Rabbi Feinstein dated the fifteenth day of *Iyar*, 5737 illustrate this conclusion:

"Fish which we obtain skinned require that a *Shomer Mitzvot* expert testify about the fish (fillets), that he saw them before they were skinned, and that there were attached to them halakhically valid scales; and when there is no such person to testify on them, you may not at all rely on the recognition of the fish flesh whether they are whole, in pieces, or filleted, and they are not permissable to eat. Each and every fish requires inspection by the *Mashgiach*, since there are certainly non-kosher species of fish mingled with the kosher catch; not even one fish loses its identity in a vast number... During the skinning of the fish there must be on the premises truly constant supervision by a *Mashgiach (Shomer Mitzvot* and expert). And when the fish is processed under his supervision and is sent (from the factory) there must be two identifying markers on each (can or package) as the Talmud states in *Avodah Zarah*, page 39, and as the *halakhah* is brought down in *Yoreh Deah*, Chapter 118.[7]

Since according to Rabbi Feinstein it is an *Issur D'Oraitah* to eat tuna which does not have the type of supervision described in his responsa, we urge all to take great care and purchase only tuna with the required constant supervision. To the best of our knowledge only two brands claim to have this kind of supervision year round, "Dagim" and "Haddar." For further clarification or questions consult your local Orthodox Rabbi or write to the SOY Kashrus Committee.

Footnotes

1. Skipjack Tuna Fish is unique in that it has only a single row of scales in its midsection. It is interesting to speculate that within the natural variation that occurs within a species, some fish may be born without any scales. This phenomenon is well known even among pond cultivated fish such as carp where the appearance of a leather carp, i.e. carp without scales, is often noted (courtesy of Rabbi Dr. M.D. Tendler, Chairman Dep't. of Biology at YU. and *Rosh Yeshiva* in RIETS).

2. So long as he is not in any way suspect even though he is not an expert in ichthyology: *Bi'ur HaGrah*, Chapter 63, letter 24.

3. "Tunina" according to Rashi in Tractate *Avodah Zorah* 66a.

4. *Toz*, Chapter 114, *Halakha* 9.

5. *Yoreh Deah*, Chapter 118, *Holokhoh* 1. (See the *Shach*, also).

6. *Yoreh Deah*, Chapter 98: "*Mirsos*" with a *Mashgiach Yorzei V'Nichnos* is only sufficient in Rabbinic injunctions and perhaps in Torah injunctions which are "*Milsah D'Avidah L'giluyea* but not in any Torah injunction requiring testimony (*edut*). Also see *Chochmat Adam* where he discusses *K'lolei Ho'psak* in the beginning of his section on *Issur V'heter*.

7. Responsa from Hagaon Rav Moshe Feinstein (sh'lita) dated 15 Iyar 5737.

8. Copies of the responsa are available from the SOY Kashrus Committee.

Kosher Tuna Fish

New Light on the Tuna Fish Kashrut Problem

by Yisroel Auerbach

One of the questions most frequently asked of the SOY *Kashrus* Committee is, "Which tuna is kosher?" This article was prompted by an incident one *Shabbat* afternoon when one of my roommates pointed out a can of "Starkist" Tuna with an U on the label marked "Product of Japan," thereby arousing my curiosity. I began to research the topic and, after sifting through available information, decided to answer the often asked question of "which tuna is Kosher?" in a public forum. I hope this article will leave no doubt in anyone's mind as to which tuna is kosher and which is not.

There are reportedly eleven species of the fish we call tuna. Of these eleven the five commercially significant types, Albacore, Bluefin, Yellowfin, Bigeye, and Skipjack have halakhically acceptable fins and scales. These five are Kosher (*Tahor*) species. The other types are not easily available to determine their halakhic status. The remainder of this article will deal with only those species of tuna known for a fact to be Kosher (*tahor*).

In Chapter 83 of *Yoreh Deah, Halakha* 7, The *Mechaber* (Rabbi Joseph Karo) discusses the purchase of fish flesh (i.e. fish fillets) which does not have fins and scales attached so as to determine the halakhic acceptability of the fillets. According to Rabbi Karo fish flesh which does not have fins and scales may only be purchased from a *Shomer Mitzvot* Jew who is also a knowledgeable fisherman and can identify with certainty that the fillet came from a specific species of fish which is *tahor*. Fish flesh may be purchased from a Jew[2] if the Jew insists that he processed the fish himself and that the fish was a *tahor* one which had halakhically acceptable fins and scales attached.

The *Ramoh* (Rabbi Moses Isserles) adds that under certain conditions fish may be purchased from a non-Jew. Rabbi Isserles makes a similar pronouncement in Chapter 114 of *Yoreh Deah, Halakhah* 9, that tuna[3] may be purchased from a non-Jew under certain conditions. These conditions are that the fish flesh is still attached to the head of the fish as well as to a piece of the bony spinal column so that the purchaser can tell from the head and the spine that the fish he is purchasing definitely had fins and scales.[4] Therefore if one is expert enough to determine from the attached head and spine that the fish had halakhically acceptable fins and scales attached and was a *tahor* fish

SUPPORT THE VAAD HAKASHRUS
SUBSCRIBE TO THE MADRICH L'KASHRUS

FOR FURTHER INFORMATION FEEL FREE TO WRITE OR CALL

CROSS SECTION OF RABONIM SUPPORTING THE VAAD HAKASHRUS

RABBI ELIEZER Z. PORTUGAL - Skulener Rebi
RABBI SHLOMA HALBERSTAM - Bobover Rebi
RABBI NUCHEM MORDCHE PERLOW - Novominsker Rebi
RABBI MOSHE NEUSCHLOSS - New Square
RABBI ISRAEL HAGER - Vishnitz, Monsey
RABBI HILLEL LICHTENSTEIN - Krasne
RABBI DAVID SINGER - Anshe Sfard of Boro Park
RABBI MOSHE STERN - Khal Yesodei Hatorah
RABBI MESHULEM ROTTENBERG - Bais Halevi
RABBI NUSSEN HOROWITZ - Khal Bais Yisrael Monsey
RABBI SHOLOM MOSHE UNGAR - Yeshivas Nitra
RABBI YAAKOV YITZCHOK NEIMAN - Chasidei Belz, Montreal
RABBI CHESKEL HOROWITZ - Zanser Klaus, Monsey
RABBI SIMCHA BUNIM GREENBERGER - Pressburg
RABBI PINCHUS HOROWITZ - Khal Yereim Chust
RABBI CH. YOM TOV L. DEUTSCH - Taharas Yom Tov
RABBI ISRAEL ROSENBAUM, Tifereth Israel
RABBI YITCHOK EISIK EICHENSTEIN - Ateres Zvi
RABBI ABRAHAM WEINFELD - Derech Emes, Monsey
RABBI AARON ZVI TAUB - Khal Yereim Hallein
RABBI ZVI STERN - Toras Emes

פתי יאמין לכל דבר

Do you know that:

— Seemingly innocuous products are not Kosher.

— Kashrus signs, symbols and emblems are not to be taken for granted as an adherence to Kashrus standards.

— There exists a problem of Trumos and Maasros in America.

-- Some Shochtim and Mashgichim do not follow the strict adherence to traditional orthodoxy.

— Some Mashgichim indiscriminately rely on intricate Heterim on a regular basis, without proper notification to the Kosher consumer.

— You would not be willing to rely in your own kitchen, on principles constantly being used by Mashgichim.

VAAD HAKASHRUS

- IS DEDICATED TO STRENGHTEN KASHRUS.
- AROUSES AN AWARENESS IN KASHRUS.
- IS A PUBLIC SERVICE ORGANIZATION THAT CONDUCTS INDEPENDENT RESEARCH IN ITS FIELD.
- PUBLICIZES ITS FINDINGS IN A BI-MONTHY BULLETIN, MADRICH L'KASHRUS WHICH IS PUBLISHED IN YIDDUSH AND ENGLISH.
- IS NOT AFFILIATED WITH ANY ORGANIZATION. DOES NOT ENDORSE ANY PRODUCT OR KASHRUS ORGANIZATION.
- INSPECTS, FURNISHES DATA, COUNSEL, GUIDANCE AND ASSISTANCE FREE OF ANY CHARGE.
- DOES NOT HAVE A PAID STAFF.
- SOLE MEANS OF SUPPORT IS FROM SUBSCRIPTIONS TO THE MADRICH AND CONTRIBUTIONS.

Enclosed please find $ ....

I would like to subscribe to the VAAD HAKASHRUS

O 1 Year   O 2 Years   O 3 Years   O Air Mail

Name ______________________________

Address ______________________________

City ____________ State ____________ Zip ____________

Subscription Rates (PAID IN ADVANCE)

IN U.S.A.	
1 Year.	$ 6.00
Air Mail 1 Year.	$ 10.00
2 Years.	$ 11.00
3 Years.	$ 16.00
IN CANADA, EUROPE ETC.	
1 Year.	$ 8.00
Air Mail 1 Year.	$ 12.00
2 Years	$ 15.00
3 Years	$ 22.00

For Further information please feel free to write or call the:

VAAD HAKASHRUS

4810 16 Ave.

Brooklyn N.Y. 11204

Tel. 435-2503

MADRICH LAKASHRUS

5737

APRIL-MAY, 1976 Vol. 4, No. 19

ווער הכשרות

KOSHER כשר

VAAD HAKASHRUS

A Public Service Organization
Dedicated to Strenghtening of Kashrus
Through Research and Developement

Non-Profit Org.
U. S. POSTAGE
Paid
Brooklyn, N. Y.
Permit No. 11517